

Conceptualization of Economic Ruin in the Inefficiency Cycle of Manager Appointments

Hossein Azimi¹, Hojjat vahdati², Amir Hoshang Nazarpouri³,
Mohammad Hakkak⁴

1. PhD Student of Organizational behavior Management, Faculty of Management and Economics, Lorestan University, Khorramabad, Iran. E-mail: hoazimy2010@gmail.com
2. Corresponding Author, Professor, Department of Management Faculty of Management and Economics, Lorestan University, Khorramabad, Iran. E-mail: vahdati.h@lu.ac.ir
3. Associate Professor of Management Faculty of Management and Economics, Lorestan University, Khorramabad, Iran. E-mail: nazarpouri.a@lu.ac.ir
4. Professor, Department of Management Faculty of Management and Economics, Lorestan University, Khorramabad, Iran. E-mail: hakkak.m@lu.ac.ir

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received: 17 Dec 2023

Received in revised form:
20 Feb 2024

Accepted: 25 Feb 2024

Published online: 18 Sep 2024

Keywords:

Economics,
Managerial Inefficiency,
Thematic Analysis,
Structural Equation Model.

ABSTRACT

A deficiency in the process of appointing managers can lead to unstable decisions, inefficient resource management, and a decrease in economic productivity. This inquiry aims to investigate the implications of appointing ineffective managers on progress and sustainable development within the economic domain. The current research seeks to conceptualize economic corruption within the cycle of inefficiency in the appointment of managers in organizations. In terms of its fundamental and applied objectives, this research adheres to a pragmatism-based paradigmatic approach, employing interpretive modeling during the exploratory phase and a proof-oriented model in the testing phase. The research employs a mixed-method approach, utilizing thematic analysis as the analytical strategy. Qualitative data were analyzed using the Clark method and Maxqda software. Purposeful qualitative sampling was employed, and the qualitative sample included senior managers from government organizations, with interviews conducted with a total of fifteen participants. The quantitative segment of the study involved managers and experts from the Ministry of Interior. A simple random sampling method was employed for the quantitative population, and using GPower software, the final sample size was determined to be 130 individuals. Content validity was confirmed by experts, while construct validity of the measurement model was examined and confirmed through tests of average variance extracted and the Fornell-Larcker criterion. Additionally, the model's reliability was assessed and verified using Cronbach's alpha coefficient. The path analysis of the proposed model was conducted using SPSS and SmartPLS software. Initially, twenty-seven indicators or items were coded and extracted. Through exploratory factor analysis, these items were grouped into seven components. Subsequently, these seven factors were further consolidated into three main categories: "Political Tricks: A Destructive Force for Economic Balance," "Lack of Expertise in Responsible Individuals: A Hidden Tragedy in Organizational Efficiency," and "Political Lobbying: Undermining Trust and Damaging the Economic Foundation."

Cite this article: Azimi, H., vahdati, H., Nazarpouri, A. H., & Hakkak, M. (2024). Conceptualization of Economic Ruin in the Inefficiency Cycle of Manager Appointments. *International Political Economy Studies*, 7 (1), 209-229. <http://doi.org/10.22126/IPES.2024.10012.163> (in Persian).

© The Author(s).

DOI: <https://doi.org/10.22126/IPES.2024.10012.163>

Publisher: Razi University

1. Introduction

Defects in the manager appointment process can lead to poor decision-making, inefficient use of resources, and lower economic output. Inexperienced managers often make unsound decisions due to their lack of knowledge, which can result in wasted resources, widespread problems within the organization, and ultimately, dissatisfaction and financial losses. A conceptual analysis of economic ruin can help us better understand the causes and consequences of this phenomenon. This essay explores the impact of choosing inefficient managers, aiming to promote progress and sustainable economic development. The goal of this research is to understand how economic ruin occurs within the cycle of ineffective managerial appointments.

2. Theoretical framework

Defining Economy: The term "economy" literally translates from Greek, meaning "against excess" or "management." It also signifies the opposite of corruption. As a field of study, economics delves into the allocation of limited resources to satisfy society's seemingly boundless desires.

Inefficiency of Appointments: Researchers and theorists widely acknowledge the detrimental role of appointing unqualified individuals as managers, which can trigger financial and economic crises. When an organization faces a crisis, the situation can worsen due to poor decisions made by managers chosen based on personal connections rather than qualifications. These managers often lack the experience and expertise necessary to navigate challenging times, leading to detrimental consequences for the organization and potentially the broader economy.

Destruction of the Economy in the Cycle of Inefficiency of Appointments: The appointment of unqualified managers initiates a destructive cycle within the economy. This cycle begins with a series of misguided and irrational decisions. Due to their lack of knowledge and experience, these managers are unable to make sound choices that align with societal needs and current economic conditions. These poor decisions inevitably lead to inefficient resource management, ultimately hindering economic growth.

3. Methodology

This research employs an inductive-deductive method based on pragmatic philosophical assumptions. The inductive method was utilized during the discovery phase, while the deductive method was employed in the validation phase. The research follows a qualitative-quantitative strategy, denoting a mixed-type sequential discovery. The study is both fundamental and practical, as it aims to conceptualize and identify dimensions and indicators of economic deterioration within the cycle of inefficiency in the appointment of managers. The qualitative part employs thematic analysis to identify main themes and sub-themes. The second part adopts a quantitative approach through structural equation modeling based on the Partial Least Squares (PLS) method. In the qualitative segment, senior managers from government organizations constituted the sample, with a total of fifteen individuals interviewed. The statistical community for the quantitative segment consisted of managers and experts from the Ministry of Interior. A quantitative simple random sampling method was employed to determine the final sample size of 130 individuals using G-Power software. Content validity was confirmed by experts, and the validity of the measurement model structure was assessed through mean extracted variance and Fornell-Larcker tests. The model's reliability was checked and confirmed using Cronbach's alpha coefficient.

4. Results and discussion

To date, no study has been undertaken on the "conceptualization of economic ruin in the cycle of inefficiency in the appointment of managers." Most previous studies have related to managerial and economic issues separately. This research aims to fill this knowledge gap. By emphasizing the promotion of transparency, commitment, and competence in the selection of managers, it seeks to develop a new approach to launch efficient economic

cycles, considering the role of managers as the main pillars. Given that this research is of a mixed type, SPSS software and exploratory factor analysis were employed in the qualitative phase to determine the number of categories of items and main components, marking an innovation in this research. Twenty-seven indicators were extracted in the initial coding and grouped into seven components or sub-dimensions with the help of exploratory factor analysis. Subsequently, these seven factors were categorized into three main components: "Political Favors," "Destruction of Economic Balance," and "Lack of Expertise in Responsible Individuals: A Hidden Tragedy in Organizational Efficiency." The findings of the quantitative part indicate that the significant coefficients of the model's relationship components are less than 0.5. Therefore, the research model can be confirmed with 95% probability.

5. Conclusions and suggestions

This research focused on deepening our understanding of economic ruin and its connection to weak manager appointment processes. The analysis of factors like political favoritism and lobbying revealed a clear system imbalance and potential for inefficiency. Additionally, the lack of expertise among those selecting managers suggests shortcomings in organizational performance.

By identifying the components, dimensions, and indicators of economic deterioration within the cycle of ineffective managerial appointments, this research offers valuable insights and potential solutions to improve economic performance. Key achievements include:

- Identifying the dimensions and indicators of economic ruin.
- Suggesting solutions to enhance managerial selection expertise.
- Proposing new criteria for evaluating the quality of manager appointments.

To address these challenges, we recommend re-engineering managerial selection processes by considering the potential link between economic ruin and inefficiencies in the appointment cycle. Planning and implementing laws and regulations specific to selecting managers, especially those whose decisions significantly impact the economy, would be a valuable initiative.

Two key factors should be prioritized in selecting and appointing managers:

- 1- Technical and scientific expertise, ensuring adherence to the principle of meritocracy.
- 2- Strong ethical principles and a deep understanding of the organizational context.

The accurate and thorough selection of managers remains a complex and crucial issue with far-reaching consequences. This research raises questions beyond the scope of a single study and necessitates investigation from diverse perspectives. We encourage other researchers to build upon this and similar studies to conduct more detailed and comprehensive examinations.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مفهوم سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران

حسین عظیمی^۱ | حجت وحدتی^۲ | امیر هوشنگ نظر پوری^۳ | محمد حکاک^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت رفتار سازمانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: hoazimy2010@gmail.com

۲. نویسنده مسئول، استاد گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: vahdati.h@lu.ac.ir

۳. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: nazarpouri.a@lu.ac.ir

۴. استاد گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: hakkak.m@lu.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۹/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۲/۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۶

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۶/۲۸

کلیدواژه‌ها:

اقتصاد،
ناکارآمدی انتصابات،
تحلیل مضمون،
مدل معادلات ساختار.

نقص در فرآیند انتصاب مدیران، می‌تواند منجر به تصمیمات ناپایدار، مدیریت ناکارآمد منابع و کاهش بهره‌وری اقتصادی گردد. تحلیل مفهومی از تباهی اقتصاد به درک علل و پیامدهای این پدیده می‌افزاید. این جستار سعی در بررسی تبعات انتخاب مدیر ناکارآمد دارد تا به پیشرفت و توسعه پایدار در حوزه اقتصادی کمک کند. هدف تحقیق حاضر مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران در سازمان‌ها است. این پژوهش از نظر هدف بنیادی - کاربردی به لحاظ پارادایم شناسی از نوع پراگماتیسم بوده که در فاز اکتشاف مدل تفسیری و در فاز آزمون مدل اثبات‌گرا است. رویکرد تحقیق آمیخته و استراتژی تحلیل مضمون است. برای تحلیل داده‌های کیفی از روش کلاک و نرم‌افزار مکس کیودا استفاده شد. روش نمونه‌گیری در قسمت کیفی هدفمند، حجم نمونه کیفی را مدیران ارشد سازمان‌های دولتی و در مجموع با پانزده نفر مصاحبه گردید و جامعه آماری بخش کمی نیز مدیران و کارشناسان وزارت کشور تشکیل دادند. روش نمونه‌گیری کمی به صورت تصادفی ساده که با استفاده از نرم‌افزار جی‌پاور حجم نمونه نهایی تحقیق ۱۳۰ نفر تعیین گردید. روایی محتوا توسط خبرگان تأیید و روایی سازه مدل اندازه‌گیری از طریق آزمون‌های میانگین واریانس استخراجی، فورنل و لارکر و پایایی مدل با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی و تأیید گردید. آزمون تحلیل مسیر مدل اکتشاف شده با استفاده از نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس و اسمارت پی‌ال‌اس بررسی شد. ۲۷ شاخص یا گویه در کدگذاری اولیه استخراج و آن‌ها با کمک تحلیل عاملی اکتشافی در ۷ مؤلفه گروه‌بندی گردیدند در ادامه نیز این ۷ عامل به ۳ عامل اصلی شامل «دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد»، «عدم تخصص در افراد مسئول؛ تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان» و «لایبی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد» گروه‌بندی گردیدند.

استناد: عظیمی، حسین؛ وحدتی، حجت؛ نظر پوری، امیر هوشنگ؛ حکاک، محمد (۱۴۰۳). مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران. *مطالعات*

اقتصاد سیاسی بین‌الملل، ۷(۱)، ۲۲۹-۲۰۹. <http://doi.org/10.22126/IPES.2024.10012.163>

ناشر: دانشگاه رازی

© نویسندگان

DOI: <http://doi.org/10.22126/IPES.2024.10012.163>

۱. مقدمه

در دامنه پرتلاطم تحولات جهانی، توسعه اقتصادی به‌عنوان پیش‌نیاز اساسی برای بهبود زندگی مادی، افزایش رشد اقتصادی و بهبود رفاه جمعیت شناخته می‌شود. اقتصاددانان راجع به عوامل مؤثر در فرآیند توسعه اقتصادی به اهمیت نهادها، دولت، نظام سیاسی و به‌خصوص فرآیند تصمیم‌گیری و انتصاب مدیران به‌عنوان ارکان اساسی و تعیین‌کننده در این مسیر تأکید کرده‌اند (احمدی و کریمی، ۱۴۰۱: ۷۳۰). در واقع رهیافت سیاسی بر وجود ارتباط میان مؤلفه‌های سیاسی و اقتصادی در شکل دادن به پدیده‌های اجتماعی تأکید کرده و بر چگونگی تأثیرگذاری امور سیاسی در برون‌دادهای اقتصادی توجه می‌کند. (میل^۱، ۲۰۲۰: ۱۵). در پیشرفت و توسعه جوامع، انتخاب مدیران براساس ارتباطات شخصی به‌جای تخصص و توانمندی‌های فنی، به‌عنوان یک مسئله بنیادین در مسیر توسعه اقتصادی مطرح می‌شود. این چالش قابلیت ایجاد تأثیرات زیان‌بار و جدی بر عملکرد اقتصاد و پیشرفت جامعه را داراست. نقص در تخصص مدیران می‌تواند منجر به تصمیمات نادرست و مدیریت ناکارآمد منابع شود که از مهم‌ترین عواملی هست که به کاهش بهره‌وری اقتصادی و سایر مشکلات مرتبط با آن منجر می‌شوند. به همین دلیل، بررسی این چالش و ارائه راهکارهایی برای بهبود این وضعیت، امری اساسی و ضروری در راستای پیش‌برد اقتصاد و جامعه است (تدورا^۲، ۲۰۲۴: ۱۵۱).

سیاست مالی از طریق اثرگذاری بر بازدهی تولید، توسعه سرمایه انسانی و تشویق سرمایه‌گذاری در نوآوری‌های تکنولوژیک، ظرفیت تولیدی و رشد اقتصادی میان‌مدت و بلندمدت یک اقتصاد را بهبود دهد. این مسئله به‌ویژه در اقتصادهای در حال توسعه که دارای بخش خصوصی نسبتاً ضعیف و توسعه‌نیافته هستند صدق می‌کند (منتظری شور کچالی، ۲۰۲۲: ۱۱۵). نحوه انتخاب و تعیین مدیران بر عملکرد مالی تأثیرگذار است مشکلاتی که در زمینه اقتصاد و معیشت مردم ایجاد می‌شوند به علت انتخاب مدیران سیاسی به‌عنوان یک پدیده مهم و حیاتی مورد توجه قرار گرفته است. محققان نشان داده‌اند که نقش مؤثر انتصاب‌ها در سیاست مالی بر آینده اقتصادی مهم و قابل بررسی است (گارپو و پاپاینو^۳، ۲۰۲۲: ۷۵۵).

یکی از عوامل مؤثر در تباهی اقتصادی، انتخاب نادرست مدیران دولتی است که تخصص و تجربه کافی در حوزه کاری خود ندارند و تصمیم‌گیری‌هایشان بیشتر براساس منافع حزب و ائتلافی که او را جهت رسیدن به پست حمایت کرده‌اند است. این انتصابات نادرست می‌توانند زمینه‌ساز تصمیم‌های نادرست در سیاست‌های مالی و اقتصادی شوند که تأثیرات مخربی بر عملکرد اقتصادی کشور دارند (بریتون^۴ و همکاران، ۲۰۱۹). در این سیاق، اشکالات اقتصادی جامعه به‌دلیل انتصاب مدیران غیرتخصصی که در فرآیند تصمیم‌گیری حضور دارند، به وجود می‌آید. مدیران با تخصص ناکافی قادر به ارائه سیاست‌های کارآمد در زمینه‌های اقتصادی نمی‌باشند و در شرایط بحران و تحریم، قادر به اتخاذ تصمیمات صحیح و مبتنی بر دانش تخصصی نیستند، به‌گونه‌ای که تصمیمات اتخاذشده ممکن است باعث افزایش مشکلات اقتصادی جامعه شود. به‌علاوه، این انتصابات که بر پایه لابی‌گری سیاسی صورت می‌گیرند، ممکن است باعث ایجاد شکاف بین تصمیمات اتخاذشده و منافع اقتصادی عموم مردم گردد و نتیجتاً به مختل کردن روند توسعه اقتصادی منجر شود، به‌طوری که تنها به تأمین منافع مالی یک حزب یا گروه خاص محدود گردد (چارنیش^۵ و همکاران، ۲۰۲۳).

آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر معظم انقلاب اسلامی می‌فرماید: اگر ما ان‌شاءالله بتوانیم بنیان‌گذاری کارهای اقتصادی بر پایه دانش و با همراهی مدیران متعهد و متخصص باشیم و آن را به وجه غالب کشور تبدیل کنیم، این نه تنها به کشور قدرت اقتصادی خواهد داد، بلکه قدرت سیاسی هم خواهد داد، قدرت فرهنگی هم خواهد داد. درباره اقتصاد مقاومتی باید گفت که تعامل با دنیا و بهره‌گیری از تکنولوژی روز دنیا نیز یاری‌رسان اقتصاد مقاومتی است؛ اما این تعامل

1. Mill
2. Todorova
3. Guriev & Papaioannou
4. Britton
5. Charnysh

نباید به گونه‌ای باشد که تولید داخلی و اصل درون‌زایی را زیر سؤال ببرد. رهبر انقلاب به تشریح این مسئله پرداخته و چنین می‌فرماید: «روزمره فکر کردن در مسائل اقتصادی مضر است، تغییر سیاست‌های اقتصادی به‌طور دائم مضر است در همه بخش‌ها، به‌خصوص در اقتصاد، تکیه کردن بر نظرات غیر کارشناسی مضر است» (غفاری، ۱۳۹۸: ۵۲). در بیانیه گام دوم انقلاب رهبر معظم انقلاب اسلامی، راه رسیدن به آرمان والای انقلاب یعنی تمدن نوین اسلامی را در جوان‌گرایی و حضور موفق و پیش از پیش جوانان انقلابی، متعهد و متخصص با رعایت اصل شایسته‌سالاری در همه میدان‌ها و پست‌های مدیریتی می‌دانند (کشیشیان سیرکی، ۱۴۰۰: ۲۶).

همان‌طور که بیان گردید آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب نیز در اظهارات خود اهمیت انتخاب مدیران جوان، متعهد و متخصص را براساس اصل شایسته‌سالاری مورد تأکید فراوان قرار دادند، به‌ویژه در زمینه‌های تصمیم‌گیری مدیریتی و اقتصادی. این نکته نشان از حساسیت به موضوع و تأثیرگذاری مسائل اقتصادی کشور در ارتباط با تصمیمات مدیران دولتی دارد.

انتخاب مدیریت متعهد، متخصص و شایسته نه تنها به حل مسائل اقتصادی کشور کمک می‌کند، بلکه همچنین به تقویت ساختارهای مدیریتی و ارتقاء کیفیت تصمیم‌گیری در حوزه‌های اقتصادی و مدیریتی کمک می‌نماید (روسر، ۲۰۲۳: ۵۵).

به‌منظور پیشگیری از این مشکلات، لازم است سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران در حوزه انتخاب مدیران دستگاه‌های دولتی، تخصص و شایستگی را به‌عنوان معیارهای اساسی مد نظر داشته باشند. همچنین، افزایش شفافیت در فرآیند انتخاب و انتصاب مدیران اقتصادی و کاهش تأثیرات لابی‌گری سیاسی می‌تواند گام مؤثری در جهت جلوگیری از تباهی اقتصادی و تضمین توسعه پایدار اقتصادی باشد (آبنگ آدام، ۲۰۲۳: ۳۲۰).

۲. چارچوب نظری

اقتصاد

اقتصاد در لغت مخالف تجاوز از حد، یا اصلاح و مخالف فساد است در زبان لغت، «اقتصاد» به معنای مخالف تجاوز از حد یا اصلاح و همچنین از اقتصاد از «قصد» به معنای استوار داشتن راه گرفته شده است. با این حال، تعریف اصطلاحی امروزی از اقتصاد از نظر کمی و کیفی و نگرش به مفهوم، با معنای اعتدال محوری و میانه‌روی که در لغت به آن اشاره شده است، متفاوت است. اقتصاد را به‌عنوان "economy" ترجمه کرده‌اند، اما این علم و دانش را از زمان انقلاب صنعتی به‌عنوان یک حوزه مستقل می‌شناسند. اگرچه پیش از آن تلاش‌های زیادی برای درک واقعیت‌های اقتصادی صورت گرفته بود (حسینی و همکاران، ۲۰۱۹: ۳۰). علم اقتصاد به‌عنوان علم ثروت و ابزاری برای تطابق امکانات و منابع محدود با خواسته‌های نامحدود انسان تعریف می‌شود. این تعریف از اقتصاد به‌ویژه در زمینه اصطلاحی به‌عنوان یک علم مادی و اقتصادی شناخته شده است. در اینجا اختلاف تعاریف اصطلاحی با معنای لغوی به‌عنوان علم ثروت و نه علم اصلاح و میانه‌روی و همچنین تأکید بر محدودیت منابع و نامحدودی خواسته‌های انسان نمایان است. در حالی که در نگرش اسلامی، تأکید بر میزان و قدر لازم بودن امکانات و منابع به‌عنوان یک جنبه مهم از اقتصاد تأکید شده است (اسلامی و همکاران، ۲۰۲۲: ۶۲۸).

تباهی اقتصاد

اصطلاح تباهی و بحران مالی و اقتصادی، به وضعیتی اطلاق می‌گردد که درصد قابل توجهی از ارزش دارایی‌ها، به‌صورت غیر منتظره از دست برود. در واقع این شرایط به یک تغییر ناگهانی و سریع در اکثر شاخص‌های و ورشکستگی و سقوط مؤسسات مالی می‌انجامد. همچنین، بحران مالی به شرایطی اطلاق می‌شود که در آن برخی مؤسسات مالی یا

دارایی‌ها، به صورت غیر منتظره بخش قابل توجهی از ارزش خود را از دست دهند. بروز هرگونه عدم تعادل وسیع در بازارهای اقتصادی، در سطح داخل و خارج کشور که متأثر از عوامل درون‌زا و برون‌زای بازار باشد، تباهی یا بحران اقتصادی قلمداد می‌شود (یاوری‌فر و همکاران، ۱۴۰۲: ۸۲).

ناکارآمدی انتصاب‌ها

نظریه‌پردازان و محققان یکی از علل بحران مالی و اقتصادی را ناکارآمدی در انتصاب‌ها می‌دانند. زمانی که سازمان با بحران مواجه می‌شود تصمیم نادرست مدیرانی که بر اساس روابط انتصاب شده‌اند وضعیت را با بحران مواجه می‌کند زیرا این مدیران تجربه و تخصص کافی برای تصمیم‌گیری در مواقع بحران را ندارند از طرفی نااطمینانی در اقتصاد ناشی از سیاست‌های دولتی که در برخورد با مسائل کوتاه‌مدت اعمال می‌شود، می‌تواند از طریق تشخیص نادرست مدیران ناکارآمد در وضعیت موجود باشد که باعث تباهی و بحران اقتصاد می‌شود (کریستوفر^۱، ۲۰۲۳: ۱۴۴۰). ناکارآمدی در انتصاب مدیران و تصمیمات نادرست آن‌ها می‌تواند عواقب جبران‌ناپذیری برای اقتصاد یک کشور به همراه داشته باشد. این وضعیت باعث افزایش عدم اطمینان در بازارها و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران می‌شود. عدم پیش‌بینی‌پذیری در سیاست‌های دولتی و تصمیمات ناپایدار مدیران از دیگر عواملی است که باعث می‌شود سرمایه‌گذاران از انجام سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در اقتصاد منصرف شوند. این وضعیت نه تنها تأثیرات منفی در بخش خصوصی دارد بلکه می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی و ایجاد بحران‌های مالی منجر شود؛ بنابراین، لازم است که در فرآیند انتخاب مدیران و اجرای سیاست‌های اقتصادی، اصل شایسته‌سالاری به‌عنوان یک راهکار مؤثر و ضروری مدنظر قرار گیرد (فاوست^۲، ۲۰۲۳: ۵۸).

تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب‌ها

ناکارآمدی در انتصاب مدیران، مشکلاتی در اقتصاد به وجود می‌آورد که این پدیده می‌تواند به یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر سلامت اقتصاد یک کشور تبدیل شود. انتصاب‌های نادرست مدیران با تخصص ناکافی منجر به تصمیمات اشتباه و عدم اجرای صحیح سیاست‌ها می‌شود که در نهایت به بحران‌های مالی و اقتصادی منجر می‌گردد (کارولک^۳ و همکاران، ۲۰۲۲: ۴۲۵). تصمیمات نادرست مدیرانی که از تجربه و تخصص کافی برخوردار نیستند در برخی موارد در اقتصاد یک سازمان حتی کشور تأثیرگذار است و باعث تردید و عدم اطمینان در بازارها می‌شود. سرمایه‌گذاران، مواجه با عدم پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌ها و تصمیمات ناپایدار مدیران، از سرمایه‌گذاری‌های طولانی‌مدت در اقتصاد منصرف می‌شوند. این تصمیمات نادرست مدیران بی‌تجربه نه تنها باعث افت اعتماد سرمایه‌گذاران در بخش خصوصی می‌شود بلکه می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی و بروز بحران‌های مالی بیانجامد. از این‌رو، اهمیت توجه به اصل شایسته‌سالاری در انتخاب مدیران دستگاه‌ها به‌ویژه سازمان‌هایی که تصمیمات آن بر مباحث مالی و اقتصادی سایه می‌اندازد از اهمیت بسزایی برخوردار است (لی^۴، ۲۰۲۲: ۴۳۵).

عمده‌ترین نظریه‌هایی که بیانگر تأثیر تفاوت‌های منطقه‌ای در تحلیل توسعه ملی و رشد اقتصاد هستند نظریه دوگانگی اقتصادی، نظریه قطبی شدن، واگرایی منطقه‌ای و نظریه همگرایی منطقه‌ای است. رویکردهای اخیر در نظریه توسعه منطقه‌ای به ساختار نهادی، اجتماعی و اقتصادی مناطق و تفاوت درون منطقه‌ای آن ساختار اهمیت زیادی می‌دهند. بر این اساس توسعه یک منطقه نه تنها با منابع فیزیکی آن رقم می‌خورد بلکه تصمیمات مدیریتی و نحوه انتخاب مدیران نیز در آن تأثیرگذار است. و انتخاب مدیران اقتصادی که در تصمیم‌گیری صاحب‌نظر هستند در رشد و توسعه اقتصادی تأثیرگذار است (احمدی و کریمی، ۱۴۰۱: ۷۳۰).

1. Christophers
2. Fawcett
3. Corvellec
4. Leigh

۳. پیشینه پژوهش و معرفی پژوهش

در مورد پیشینه این پژوهش، باید ذکر کرد که براساس مطالعات انجام‌شده، تاکنون تحقیقی در زمینه «مفهوم‌سازی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب‌ها» صورت نگرفته است، ولی پژوهش‌های نزدیک به موضوع حاضر صورت گرفته است که در جدول ۱ به مهم‌ترین آن‌ها اشاره خواهد شد.

جدول ۱. پیشینه پژوهش

پژوهشگر و سال پژوهش	عنوان پژوهش	مهم‌ترین نتایج پژوهش
گیوینا مگی و راف اوسا ^۱ (۲۰۲۳)	اقتصاد سیاسی و تأثیر آن بر همکاری‌های بین‌المللی	تقویت لابی‌های تولیدکننده به علت انتصاب مدیران دولتی نالایق می‌تواند منجر به مقررات‌زدایی غیر مناسب در توافق‌نامه‌ها و باعث نزول روند صادرات در آینده گردد.
باکر ^۲ (۲۰۲۳)	سیاست‌ها و عملکردهای ضعیف مدیریتی توسط سیاستمداران ایالات متحده یک بر قدرت را نابود کرد	بزرگ‌ترین تهدید برای این کشور از سوی گستاخی رهبران آن که در لابی‌گری‌های سیاسی به پست و مقام رسیده‌اند ناشی می‌شود و این انتصاب‌ها در مدیریت ضعیف، سیاست‌های ناسالم و روش‌های غالباً ناکارآمد به نمایش گذاشته می‌شود.
چو آن‌گاس ^۳ و همکاران (۲۰۲۲)	بررسی شایسته‌سالاری در نظام سیاسی چین	نقاط قوت و ضعف نظام شایسته‌سالار در مقابل نظام دیکتاتوری بررسی و یکی از علت‌های پیشرفت جوامع را توجه به شایسته‌سالاری و انتخاب درست مدیران تأثیرگذار می‌داند.
جون کاست ^۴ (۲۰۲۱)	تز دکتری در دانشگاه آبريستوت و بلز با موضوع: سرمایه‌داری و منطق شایستگی؛ درک شایسته‌سالاری از طریق اقتصاد سیاسی	برای کسب پست‌های حساس در سازمان ضرورت دارد مراحل کارشناسی و سلسله‌مراتب سازمان طی شود. اصل شایسته‌سالاری در تسخیر است و بیشتر مدیران براساس روابط سیاسی انتخاب می‌شوند که مشکلات اقتصادی ریشه در این انتصابات دارد.
آتریاس ^۵ و همکاران (۲۰۲۰)	دیدگاه خیرگان اقتصادی نسبت به شایسته‌سالاری در شیلی: دیدگاه اقتصاد اخلاقی	بخش دولتی را نماد اجرای اصل غیر شایسته‌سالارانه می‌دانند و در این تحقیق نشان دادند انتخاب درست مدیران و پابندی به اصل شایسته‌سالاری نه تنها به‌عنوان ابزار بقا در اقتصاد، بلکه به‌عنوان یک رویکرد برای هدایت توسعه ملی مطرح می‌شود.
ناست ^۶ (۲۰۱۹)	خدمات اقتصادی برای چه کسانی؟ اقتصاد سیاسی زمینه‌سازی داده‌های آب و هوایی در طرح جامع ساحلی لوئیزیانا	در ایالات متحده، مدیرانی که براساس روابط انتخاب شده‌اند طوفان، بارندگی و افزایش سطح دریا را برای ۵۰ سال به نفع حزب خود پیش‌بینی می‌کنند مدل‌سازان این کار را با کاهش مقیاس داده‌ها، ترکیب آن با سایر اطلاعات و براساس منافع ذینفعان انجام می‌دهند؛ و نتیجه آن ضربه به اقتصاد است.
های آن‌گ ویان زینگ ^۷ (۲۰۰۷)	شبکه‌های سیاسی و تجربه میدانی مدیران در میزان سرمایه‌گذاری جدید؛ شواهدی از اقتصاد در حال گذار چین	این مطالعه ضمن بررسی مفاهیم نظری علم مدیریت بیان نمود ارتباط مثبت بین تجربه عملیاتی و دانش مدیر با سرمایه‌گذاری انجام‌شده در سازمان وجود دارد و تأکید بر انتخاب مدیر براساس تجربه میدانی او دارد.
سعادت‌مهر (۱۳۹۸)	شناسایی موانع غیر اقتصادی جذب سرمایه‌گذاری	عوامل غیر اقتصادی جذب سرمایه‌گذار بررسی که یکی از آن عوامل مدیر دستگاه اجرایی شناسایی گردیده و در این خصوص انتخاب مسئول اصلح را یک اصل معرفی می‌نماید.
مظفری شمس و قباد (۱۳۹۸)	تأثیر عوامل سیاسی و اقتصادی بر فساد مالی، رشد اقتصادی و اندازه دولت در کشورهای منتخب تولیدکننده نفت	بهبود متغیرهای رشد اقتصادی، حاکمیت قانون و انتصاب مدیران متخصص بر کاهش فساد مالی کشورهای منتخب تولیدکننده نفت مؤثر و به افزایش رشد اقتصادی منجر می‌شود.

با توجه به پیشینه و مرور آن‌ها مشخص می‌شود که بیشتر پژوهش‌های صورت گرفته به اقتصاد سیاسی تأکید داشته‌اند. بسیاری از پژوهشگران تأثیرات سیاست در اقتصاد را بررسی و مبنای کار خود قرار دادند. همان‌گونه که مشاهده می‌شود اغلب این پژوهش‌ها نیز در خارج از کشور انجام شده و در داخل کشور، پژوهش‌های مرتبط با تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران صورت نگرفته است؛ بنابراین شکاف تحقیقاتی که وجود دارد، می‌تواند سرآغازی بر شکل‌گیری پژوهشی با محوریت طراحی مدلی برای تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران سازمانی در کشور

1. Maggi & Ossa
2. Baker
3. Angus C. Chu
4. Kast
5. Atria
6. Nost
7. Haiyang Li, Yan Zhang

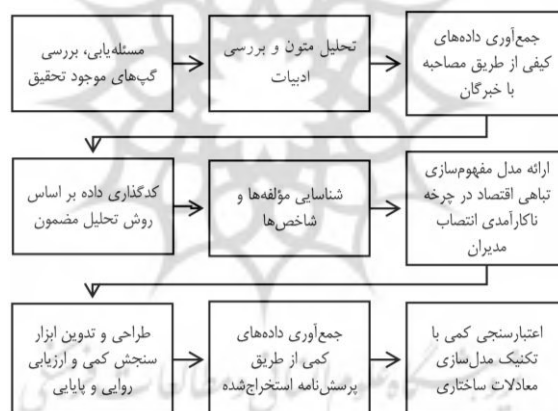
باشد. بررسی علل و پیامدهای تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب‌ها می‌تواند نقاط حیاتی اقتصاد را به‌وضوح نمایان سازد. همچنین مطالعه این پدیده می‌تواند به بهبود مسائل اقتصادی کمک کند. از این‌رو، مقاله حاضر با تأکید بر اهمیت تأثیر انتصاب‌ها بر توسعه اقتصادی و شناخت مکانیزم‌ها و علل تباهی در چرخه ناکارآمدی آن‌ها، به تبیین این پدیده و شناسایی مؤلفه‌ها و شاخصه‌های آن در جهت بهبود عملکرد اقتصادی می‌پردازد. در این پژوهش اکتشافی سعی شده است از یک‌سو راهکاری جدید، بومی و عملیاتی در اصلاح رویه انتخاب مدیران کشور معرفی گردد و از سوی دیگر به غنی‌سازی مبانی نظری موضوع تحقیق افزوده شود.

پرسش‌های پژوهش عبارت است از:

- شاخص‌های تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب‌ها کدام است؟
- مؤلفه‌های تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب‌ها کدام است؟
- عملیاتی‌سازی و بهبود اقتصاد در راستای انتخاب مدیر متعهد و متخصص با رعایت اصل شایسته‌سالاری چگونه خواهد بود؟

۴. روش تحقیق

این پژوهش به‌صورت گام‌به‌گام و با تأکید بر رویکرد نظام‌مند در دو مرحله انجام شده است. شکل ۱ فرایند مدل عملیاتی پژوهش را بیان می‌کند:

شکل ۱. فرایند انجام پژوهش (محاسبات تحقیق)

پژوهش حاضر از لحاظ پیش‌فرض‌های فلسفی عمل‌گرا^۱ و رویکرد یا نحوه استدلال تحقیق استقرایی - قیاسی است یعنی در فاز اکتشاف روش استقرایی و در فاز اعتبارسنجی روش قیاسی مورد استفاده قرار گرفته است، استراتژی تحقیق کیفی - کمی به عبارت دیگر آمیخته است؛ و از آنجاکه هدف پژوهش مفهوم‌سازی و شناسایی ابعاد و شاخص‌های تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران است بنابراین در قسمت کیفی روش تحلیل مضمون برای شناسایی تم‌های اصلی و تم‌های فرعی مورد استفاده قرار گرفت و قسمت دوم یعنی کمی در قالب مدل‌سازی معادلات ساختاری مطابق با رویکرد حداقل مربعات جزئی انجام گرفته است.

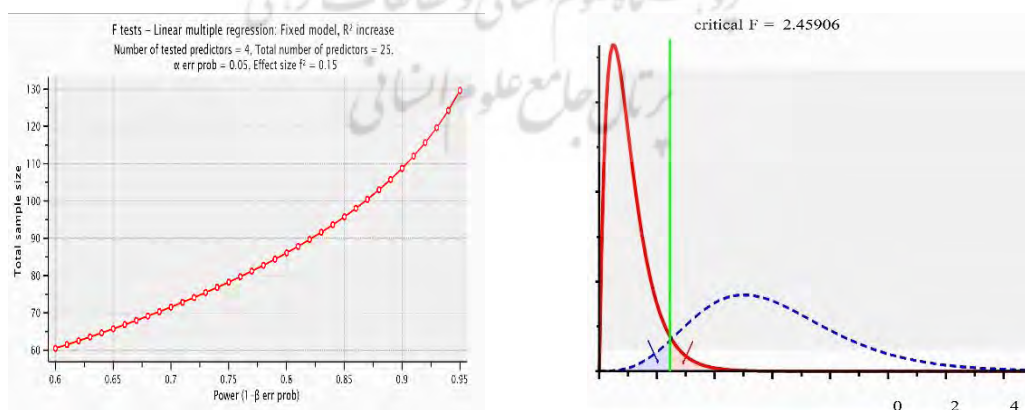
جامعه اطلاعات بخش کیفی، شامل مدیران باتجربه دستگاه‌های دولتی که حداقل ۱۰ سال سابقه کار و ۳ سال سابقه مدیریت دارند و این پروتکل نشان از انتخاب صحیح و هدفمند مصاحبه‌شوندگان دارد که خود بیانگر روایی بخش کیفی است. در بخش کمی شامل مدیران و کارشناسان باتجربه وزارت کشور است. نمونه‌گیری در بخش کیفی هدفمند و روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود که در مصاحبه چهاردهم به اشباع نظری رسیدیم و برای اطمینان مصاحبه پانزدهم هم انجام که در دو مصاحبه آخر کد اولیه جدیدی به مقولات اضافه نگردید. برای ارزیابی روایی و پایایی کیفی، از چندین تکنیک

استفاده شد. ابتدا، مطابق با دیدگاه ماکسول^۱ (۱۹۹۲)، روایی توصیفی بررسی که در آن به صحت گزارش‌های کیفی اشاره شد که در این راستا، استراتژی تکثیر مشاهده‌گران به کار گرفته شد. در این رویکرد، هر بار دو محقق در مصاحبه‌ها حضور داشتند. پس از جمع‌آوری داده‌های کیفی، گزارش‌ها غربالگری شدند و از روایی تفسیری نیز بهره گرفته شد. با توجه به تعریف کرسول، روایی تفسیری به بازنمایی دقیق مفهومی نظر افراد مورد پژوهش می‌پردازد. به این منظور، از استراتژی بازخورد مشارکت‌کننده مطابق با دیدگاه جانسون^۲ (۱۹۹۷) استفاده شد. پس از انجام مصاحبه، گزارش‌های ثبت‌شده به افراد مورد تحقیق ارائه شدند و پس از انجام اصلاحات مورد نیاز، صحت روایی تأیید گردید. همچنین از تکنیک روایی تئوریک برای هماهنگ‌سازی داده‌های کیفی با مبانی نظری حوزه مورد تحقیق استفاده شد. پس از جمع‌آوری داده‌های کیفی، مرور ادبیات و مطالعات کتابخانه‌ای نیز انجام گرفت. همچنین با استفاده از تکنیک بازتاب‌پذیری، داده‌ها و نتایج توسط افراد مورد تحقیق و همکاران، مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت و سوگیری احتمالی شناسایی و رفع گردید. برای اطمینان از اعتبار کدها و پایایی مدل، داده‌ها توسط سه محقق شامل دو نفر همکار و یک نفر خارج از گروه تحقیق بررسی شدند و میزان تطابق‌پذیری بیش از ۸۰ درصد ارزیابی شد. برای شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران از روش تحلیل مضمون استفاده شد. مطابق نظر کلارک (۲۰۰۶) تم‌های برآمده از مرور ادبیات و مصاحبه با خبرگان در شش گام پالایش و دسته‌بندی می‌شود. شکل ۲ نشان‌دهنده این فرایند است.

شکل ۲. مدل تحلیل مضمون براون و کلارک^۳ (۲۰۰۶). منبع: بایرن^۴ (۲۰۲۲)

برای تعیین حجم نمونه به‌گونه‌ای که برآیندی مناسب و توان تعمیم‌پذیری زیادی داشته باشد، از نرم‌افزار تخصصی جی‌پاور^۵ استفاده شد. از نظر کوهن^۶، با کاهش سطح خطای آلفا، قابلیت تعمیم نتایج به نمونه‌های بزرگ‌تر افزایش می‌یابد و همچنین با افزایش توان آزمون، احتمال بروز خطای نوع دوم کاهش می‌یابد (بارتلت^۷، ۲۰۱۹، ۷۹). شکل ۳ خروجی نرم‌افزار برای تعیین حجم نمونه در پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۳. نمودار برآورد حجم نمونه (محاسبات تحقیق)

1. Maxwell
2. Johnson
3. Braun & Clarke
4. Byrne
5. G-POWER
6. Cohen
7. Bartlett

براساس شکل ۳، در سطح خطای ۰/۱ و توان آزمون ۰/۹۵ درصد و تعداد ۱۰ متغیرهای پنهان و ۲۷ متغیر آشکار، نمونه آماری پژوهش ۱۳۰ مورد برآورد شد. ۲۷ متغیر آشکار به‌عنوان سؤالات پرسش‌نامه به‌عنوان ابزار سنجش بخش کمی مورد استفاده قرار گرفت که برای ارزیابی پایایی آن از طریق روش آلفای کرونباخ با نمونه سی‌تایی انجام و از آنجایی که همه اعداد بالای ۷۰ درصد بودند پایایی پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفت. روایی پرسش‌نامه نیز براساس دو ضریب نسبی روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) بررسی و تأیید شد. اعتبارسنجی مدل اندازه‌گیری پژوهش براساس روایی سازه (روایی واگرا و همگرا) و پایایی آن براساس آزمون‌های کرونباخ، پایایی اشتراکی و ترکیبی پذیرفته شد. آزمون این مدل در قسمت کمی، با تکنیک مدل‌سازی معادلات ساختاری انجام شد.

۵. یافته‌های پژوهش (تجزیه و تحلیل داده‌ها)

بعد از جمع‌آوری داده‌های کیفی از طریق مصاحبه، داده‌ها در دو مرحله بررسی شد. در مرحله اول با استفاده از روش تحلیل مضمون کلارک (۲۰۰۶) و بهره‌گیری از نرم‌افزار مکس کیودا، داده‌های جمع‌آوری شده از طریق مصاحبه با خبرگان با تدوین و شناسایی شاخص‌ها و مؤلفه‌ها تحلیل شدند. سپس در مرحله دوم، مدل حاصل از مرحله اول (کیفی) از طریق مدل‌سازی معادلات ساختاری و با بهره‌گیری از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس اعتبارسنجی شد.

۵-۱. فاز اول (تحلیل کیفی)

کدگذاری اولیه نخستین مرحله تحلیل است که با بررسی صحبت‌های مصاحبه‌شوندگان صورت پذیرفت. بدین صورت که در ابتدا با تحلیل سطر به سطر متن مصاحبه‌ها، خصوصیات و پیام آن‌ها شناسایی و به هر کدام یک مفهوم یا کد اولیه در نرم‌افزار مکس کیودا اختصاص داده شد و خروجی به‌عنوان ۲۷ شاخص (نشانگر) شناسایی گردید. در گام دوم دسته‌بندی و تدوین تم‌های اصلی و فرعی از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. تحلیل عاملی اکتشافی امکان بررسی یک‌جنس بودن شاخص‌های هر مؤلفه را به شکل جداگانه امکان‌پذیر می‌کند (پراوود، ۲۰۲۳: ۳۱۵). در واقع خروجی تحلیل عاملی اکتشافی این پژوهش نشان داد که سؤالات پرسش‌نامه، در مجموع ۷ عامل با واریانس کل تبیین شده بیش از ۶۶/۸۱۸ قادر به سنجش متغیر اصلی است.

جدول ۲ از خروجی تحلیل عاملی اکتشافی تهیه گردیده ضمن اینکه کدهای اولیه یا همان شاخص‌ها را نشان می‌دهد مشخص می‌کند که گویه‌ها باید در هفت گروه طبقه‌بندی گردند و بارهای عاملی هر یک از شاخص‌ها در عامل‌های فرعی در جدول مشخص گردیده است. هرچقدر مقدار قدر مطلق این ضرایب بیشتر باشد، عامل مربوطه نقش بیشتری در کل تغییرات (واریانس) متغیر مورد نظر دارد که مقدار آن باید بیش از ۰/۴ باشد (مؤمنی و قیومی، ۱۳۸۶: ۲۰۳).

جدول ۲. ماتریس چرخش یافته اجزاء (محاسبات پژوهش)

مضامین فرعی		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
اهداف اصلی سازمان کنار رفته و تصمیم با توجه به منفعت مالی احزاب حامی مدیران اتخاذ می‌شود.	۰/۸۳۰							
تصمیم‌گیران منفعت شخصی را به منافع عمومی ترجیح می‌دهند	۰/۸۲۹							
مدیر سازمان بیشتر بر علایق سیاسی خود توجه دارد تا رفع مشکلات مردم	۰/۷۴۴							
منافع سازمان و مردم در راستای اهداف حزب سیاسی هزینه می‌شود	۰/۶۳۷							
انتخاب مدیر غیرتخصصی ایجاد فرصت را کم می‌کند	۰/۷۷۶							
در سازمان ما توزیع نامتعادل ثروت و منابع وجود دارد	۰/۸۰۰							
مدیران سیاسی تفاوت ناعادلانه در دسترسی به منابع ایجاد می‌کنند	۰/۷۰۹							
مدیران نالایق از فرصت‌ها به نفع حزب خود بهره‌برداری می‌کنند	۰/۵۲۸							

ادامهٔ جدول ۲. ماتریس چرخش یافته اجزاء

مضامین فرعی						
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
				۰/۷۳۴		عدم تعهد کارکنان بر عملکرد سازمان تأثیر منفی دارد
				۰/۷۷۷		عدم تخصص کارکنان بر کارایی سازمان دولتی تأثیر نامطلوب دارد
				۰/۶۹۱		روابط سیاسی باعث انتخاب مدیران ناکارآمد می‌شود
				۰/۶۸۹		روابط سیاسی باعث تصمیم‌های ناعادلانه اقتصادی در سازمان‌های دولتی می‌شود
			۰/۷۹۲			انتخاب نادرست مدیر باعث نادیده گرفتن نیاز سازمان می‌شود
			۰/۵۲۶			مدیران سیاسی در راستای منافع مالی حزب خود تصمیم می‌گیرند
			۰/۵۶۳			ضعف خدمات‌رسانی به دلیل واگذاری پست‌های مدیریتی به غیر متخصصین ایجاد می‌شود.
		۰/۷۳۴				روابط غیر قانونی مالی، در سیستم اقتصادی سازمان تأثیر مخرب دارد
		۰/۶۵۷				روابط غیر رسمی و غیرقانونی مالی باعث فساد می‌شود
		۰/۷۱۵				روابط مالی دولت و شرکت‌های خصوصی تحت تأثیر ارتباطات شخصی و سیاسی قرار دارد
		۰/۵۴۰				کاهش اعتماد مردم به سازمان دولتی به علت وجود رشوه سیاسی
		۰/۶۴۵				تردید عمومی نسبت به عملکرد مثبت سازمان به دلیل منفعت‌جویی مدیران وجود دارد.
		۰/۷۹۵				تشویش افکار عمومی نسبت به سازمان به دلیل تصمیم‌گیری‌های متمایل به منفعت مالی شخصی
		۰/۷۶۹				انتخاب مدیران براساس روابط ساختار را تضعیف می‌نماید.
	۰/۸۲۴					کیفیت پروژه‌های عمرانی به دلیل روابط و عدم انتخاب پیمانکار مناسب کاهش می‌یابد
	۰/۸۴۷					پیمانکار پروژه‌ها براساس روابط انتخاب می‌شوند
	۰/۷۸۲					روابط غیر رسمی بر پروژه‌ها عمرانی تأثیر منفی می‌گذارد
	۰/۷۲۵					انتخاب مدیران دولتی براساس روابط باعث ایجاد فساد مالی
	۰/۶۸۱					تأثیر روابط سیاسی در پروژه‌های دولتی تحریف رقابت و افزایش هزینه‌ها را به دنبال دارد

همان‌طور که در جدول ۲ مشخص است با کمک نرم‌افزار اسپاس و تحلیل عاملی اکتشافی، کدهای اولیه یا شاخص‌ها که سوالات پرسش‌نامه نیز می‌باشند را به هفت دسته تقسیم کردیم؛ و در ادامه برای هر گروه با توجه به ماهیت تحقیق کیفی یک کد با سطح انتزاع بالاتر با نظر محقق و اساتید اختصاص داده شد؛ و مقوله‌های تحقیق شکل گرفت. جدول ۳ خروجی تحلیل عاملی اکتشافی و تدوین مقولات یا مؤلفه‌های فرعی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران را نشان می‌دهد.

جدول ۳. تحلیل عاملی اکتشافی (محاسبات پژوهش)

نتیجه	آزمون بارتلت		شاخص کی‌زر میر	متغیر
	مقدار معناداری	خی دو		
تأیید	۰/۰۰۱	۱۴۴/۳۳۴	۰/۶۸۵	تفکر محدود به منافع شخصی و هزینه برای عتاب حزبی
تأیید	۰/۰۰۱	۱۵۹/۴۰۴	۰/۶۹۷	دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تعدی بر توازن ثروت و منابع
تأیید	۰/۰۰۱	۹۰/۱۲۵	۰/۶۴۹	تأثیر نامطلوب روابط سیاسی در انتخاب مدیر بر عملکرد سازمان
تأیید	۰/۰۰۱	۷۸/۸۹۷	۰/۶۰۱	ناکارآمدی در سازمان به دلیل نقص تخصصی متصدیان پست‌ها
تأیید	۰/۰۰۱	۶۴/۹۲۴	۰/۶۵۰	آسیب‌پذیری سیستم اقتصادی به دلیل سایه گرفتن رشوه سیاسی
تأیید	۰/۰۰۱	۱۶۰/۹۴۱	۰/۷۶۵	افول اعتماد عمومی و تضعیف ساختار به دلیل تصمیم‌گیری منافع‌طلبانه مدیران
تأیید	۰/۰۰۱	۲۴۶/۳۹۵	۰/۷۴۵	تصمیمات منافع‌طلبانه: تحریف رقابت و فساد اقتصادی

براساس خروجی جدول ۲ شاخص کی‌زر میر^۱ بزرگ‌تر از ۰/۶ است که نشانگر کفایت مقدار نمونه‌گیری است (شیرسا،

۲۰۲۱: ۵). همچنین با توجه به اینکه مقدار معناداری آزمون بارتلت^۱ کوچک‌تر از ۰/۵ است؛ بنابراین می‌توان گفت تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار (مدل عاملی) مناسب است (همان: ۶).

با توجه به دسته‌بندی و مقوله‌بندی کدهای اولیه در ۷ گروه بنابراین با عنایت به ماهیت تحقیق کیفی و جهت دسته‌بندی بهتر تا رسیدن به سطح متغیر اصلی با نظر محقق، مشورت با اساتید و با کمک از تحلیل عاملی اکتشافی ۷ مضامین شناخته‌شده در ۳ گروه دسته‌بندی و برای هر کدام، یک کد با سطح انتزاع بالاتر مشخص و بدین شکل مقولات (مؤلفه‌های) اصلی شناسایی و مشخص گردیدند. لازم به توضیح است تعداد دسته‌ها براساس تحلیل عاملی اکتشافی مشخص گردید و واریانس کل تبیین شده بیش از مقدار ۷۰/۸۸۲ قادر به سنجش متغیر اصلی است.

جدول ۴ از خروجی تحلیل عاملی اکتشافی تهیه گردیده که مشخص می‌گردد مؤلفه‌های فرعی باید در سه گروه طبقه‌بندی گردند و بارهای عاملی هر یک از مؤلفه‌های فرعی در عامل‌های اصلی در جدول مشخص گردیده. هرچقدر مقدار قدر مطلق این ضرایب بیشتر باشد، عامل مربوطه نقش بیشتری در کل تغییرات (واریانس) متغیر مورد نظر دارد که مقدار آن باید بیش از ۰/۴ باشد (مؤمنی و قیومی، ۱۳۸۶، ۲۰۳).

جدول ۴. ماتریس چرخش یافته اجزا (محاسبات پژوهش)

مضامین اصلی	۱	۲	۳
تفکر محدود به منافع شخصی و هزینه برای عتاب‌های حزبی	۰/۸۷۳		
دست خوشی های سیاسی؛ تعدی بر توازن ثروت و منابع را ایجاد می‌کند	۰/۷۷۲		
تأثیر نامطلوب روابط ساسی انتخاب مدیران بر عملکرد مالی و کارایی سازمان		۰/۷۴۳	
ناکارآمدی در سازمان به دلیل نقص تخصصی متصدیان پست‌ها		۰/۷۹۰	
آسیب‌پذیری سیستم اقتصادی به دلیل سایه گرفتن رشوه سیاسی			۰/۷۴۰
افول اعتماد عمومی و تضعیف ساختار به دلیل تصمیم‌گیری منافع‌طلبانه مدیران			۰/۷۴۸
تصمیمات منافع‌طلبانه تحریف رقابت و فساد اقتصادی را به همراه دارد			۰/۹۲۵

پس از اینکه توسط تحلیل عاملی اکتشافی مشخص گردید که مؤلفه‌های فرعی باید در سه گروه دسته‌بندی گردند. براساس ماهیت تحقیق کیفی توسط محقق و با نظر اساتید برای هر گروه یک کد با سطح انتزاع بالاتر اختصاص داده شد که سه مؤلفه‌های اصلی عبارت‌اند از: دست خوشی های سیاسی؛ «تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد» و «عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان» و «لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد»

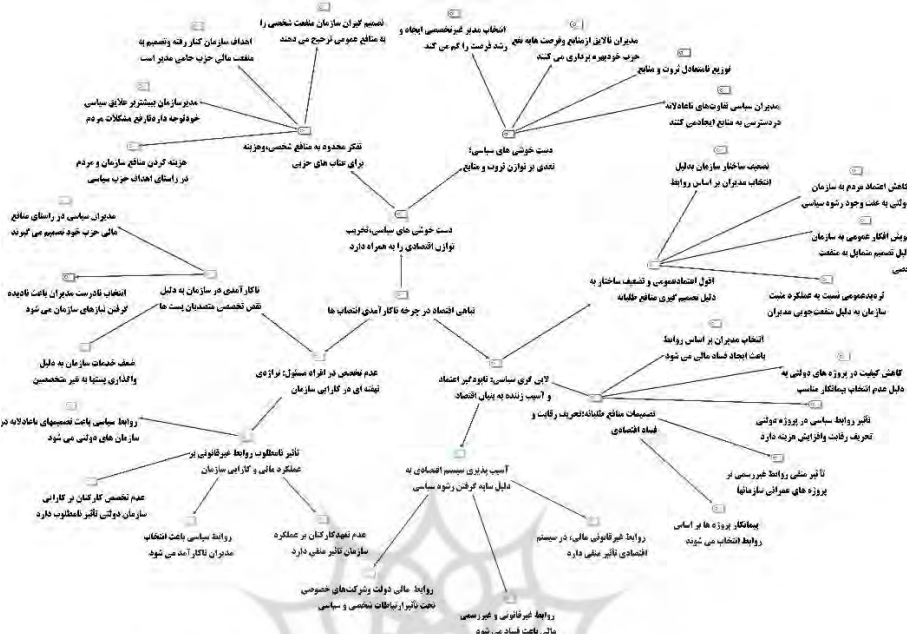
جدول ۵ خروجی تحلیل عاملی اکتشافی و تدوین مقولات یا مؤلفه‌های اصلی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران را نشان می‌دهد.

جدول ۵. تحلیل عاملی اکتشافی (محاسبات پژوهش)

نتیجه	آزمون بارتلت	شاخص کی‌زر میبر	متغیر
	مقدار معناداری	آماره خی دو	
تأیید	۰.۰۰۱	۳۶۰/۸۴۴	دست خوشی های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد
تأیید	۰.۰۰۱	۲۳۱/۰۱۱	عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان
تأیید	۰.۰۰۱	۵۹۹/۳۸۴	لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد

براساس جدول تحلیل عاملی اکتشافی مدل، ضرایب تمام متغیرها بیش از ۰/۶ است؛ بنابراین شاخص‌های اکتشافی هر متغیر یک جنس هستند. همچنین ضریب sig بارتلت کمتر از ۰/۵ است؛ بنابراین کفایت نمونه برای تحلیل عاملی اکتشافی نیز تأیید می‌شود.

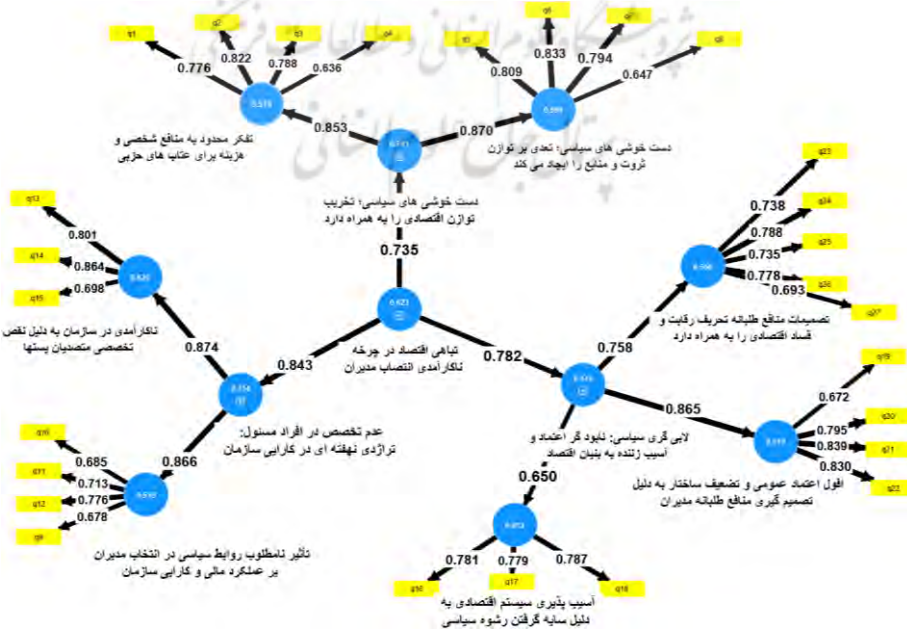
پس از مشخص شدن گویه‌ها، مؤلفه‌های فرعی و مؤلفه‌های اصلی بر این اساس خروجی نرم‌افزار مکس کیودیا که مشخص‌کننده مدل نهایی استخراج‌شده پژوهش است که در شکل ۴ نشان داده شده است.

شکل ۴. مدل نهایی پژوهش (خروجی نرم‌افزار مکس کیودیا) - مدل درختی

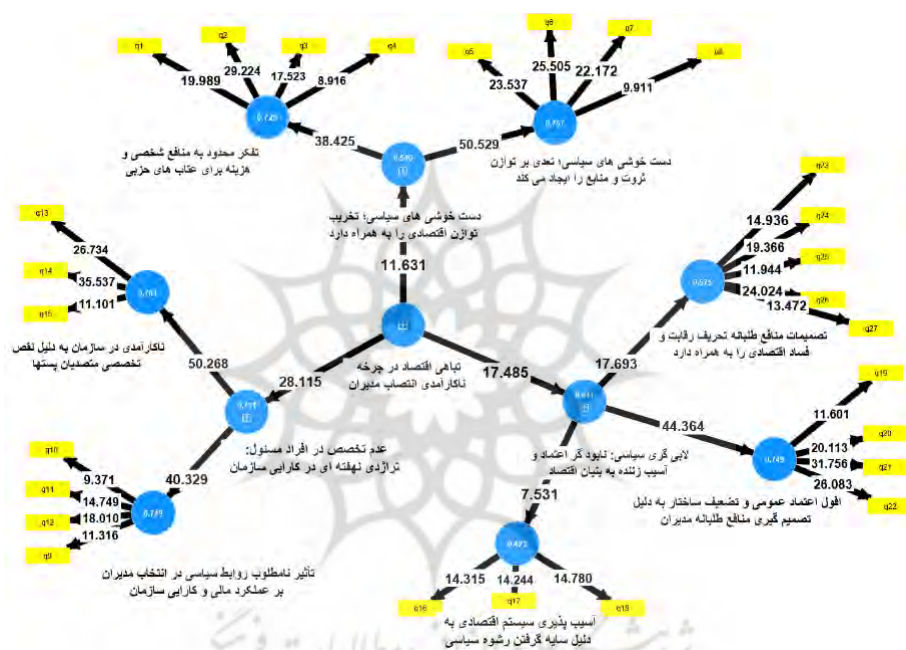
۲-۵. فاز دوم (تحلیل کمی)

در این فاز، به دلیل نوپایی مدل پژوهش، از مدل‌سازی معادلات ساختاری جهت آزمون مدل استفاده شد (هایر^۱ و همکاران، ۲۰۱۲). از آنجاکه در این تحقیق به مفهوم‌سازی تباهی اقتصادی در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران یعنی شناسایی شاخص‌ها و ابعاد آن پرداخته شده، حال از طریق تحلیل عاملی تأییدی و بررسی روایی و پایایی مدل اکتشاف شده میسر اعتبارسنجی مدل انجام خواهد شد.

شکل ۴. مدل استاندارد (محاسبات پژوهش)

تحلیل عاملی تأییدی تعیین میزان توان مدل عامل از قبل تعریف‌شده با مجموعه‌ای از داده‌های مشاهده‌شده است. تحلیل عاملی تأییدی به دنبال این است که آیا تعداد عامل‌ها و بارهای متغیرهایی که روی این عامل‌ها اندازه‌گیری شده‌اند با آنچه براساس تئوری و مدل نظری انتظار می‌رفت انطباق دارد یا خیر. تحلیل عاملی به آزمون میزان انطباق و هم‌نویایی بین سازه نظری و سازه تجربی تحقیق می‌پردازد (استینکمپ و اولیورز، ۲۰۲۳: ۸۷). همان‌طور که در شکل ۴ خروجی نرم‌افزار اسپاس‌اس ورژن ۴ مشاهده می‌فرمایید تحلیل عاملی مرتبه اول که رابطه بین مؤلفه‌های فرعی با گویه‌ها اندازه‌گیری می‌شود و تحلیل عاملی مرتبه دوم که رابطه بین مؤلفه‌های اصلی با مؤلفه‌های فرعی و تحلیل عاملی مرتبه سوم که رابطه بین متغیر اصلی پژوهش را با مؤلفه‌های اصلی نشان می‌دهد. همگی بالای ۰/۶ بوده و نشان از برازش قابل قبول مدل را دارد؛ بنابراین، می‌توان اظهار کرد که نشانگرهای انتخابی برای سنجش سازه‌های پژوهش به‌درستی انتخاب شده‌اند و دارای دقت مناسبی هستند؛ و تمام ابعاد و شاخص‌های استخراج‌شده قابل قبول است.

شکل ۵. مدل استاندارد (محاسبات پژوهش)

جدول ۶. تحلیل مسیر روابط مدل

روابط مدل	انحراف معیار	ضریب معناداری	ضریب تی	نتیجه
تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران < دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی به همراه دارد	۰/۰۶۳	۰/۰۰۰	۱۱/۶۳۱	تأیید
تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران < عدم تخصص افراد مسئول؛ تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان	۰/۰۳۰	۰/۰۰۰	۲۸/۱۱۵	تأیید
روابط مدل	انحراف معیار	ضریب معناداری	ضریب تی	نتیجه
تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران < لایبی‌گری سیاسی؛ ناپودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد	۰/۰۴۵	۰/۰۰۰	۱۷/۴۸۵	تأیید
دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد < تفکر محدود به منافع شخصی و هزینه برای عتاب حزبی	۰/۰۲۲	۰/۰۰۰	۳۸/۴۲۵	تأیید
دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد < دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تعدی بر توازن ثروت و منابع را ایجاد می‌کند	۰/۰۱۷	۰/۰۰۰	۵۰/۵۲۹	تأیید

ادامهٔ جدول ۶. تحلیل مسیر روابط مدل

روابط مدل	انحراف معیار	ضریب معناداری	ضریب تی	نتیجه
عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان < تأثیر نامطلوب روابط سیاسی در انتخاب مدیران بر عملکرد مالی و کارایی سازمان	۰/۰۲۱	۰/۰۰۰	۴۰/۳۳۹	تأیید
عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان < ناکارآمدی در سازمان به دلیل نقص تخصصی متصدیان پست‌ها	۰/۰۱۷	۰/۰۰۰	۵۰/۲۶۸	تأیید
لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد < آسیب‌پذیری سیستم اقتصادی به دلیل سایه گرفتن رشوه سیاسی	۰/۰۸۶	۰/۰۰۰	۷/۵۳۱	تأیید
لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد < افول اعتماد عمومی و تضعیف ساختار به دلیل تصمیم‌گیری منافع‌طلبانه مدیران	۰/۰۲	۰/۰۰۰	۴۴/۳۶۴	تأیید
لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد < تصمیمات منافع‌طلبانه فساد اقتصادی را به همراه دارد	۰/۰۴۳	۰/۰۰۰	۱۷/۶۹۳	تأیید

جدول ۶ انحراف معیار، ضریب معناداری و ضریب تی را نمایش می‌دهد مطابق خروجی نرم‌افزار ملاحظه می‌شود ضریب معناداری^۱ هر چهار مؤلفهٔ پژوهش کمتر از ۰/۵ و T-Value بیشتر از ۱/۹۶ است؛ بنابراین مدل معنادار است. پس از اجرای مدل استاندارد، پایایی و روایی سازهٔ تحقیق بررسی می‌شود. جدول ۷ نشان‌دهنده مدل استاندارد و پایایی پژوهش است.

جدول ۷. جدول پایایی و روایی همگرایی مدل (محاسبات پژوهش)

متغیرهای مکنون	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی CR	پایایی اشتراکی AVE
تفکر محدود به منافع شخصی و هزینه برای عتاب حزبی	۰/۷۴۹	۰/۸۲۶	۰/۶۱۲
دست خوشی سیاسی؛ تعدی بر توازن منابع ایجاد می‌کند	۰/۷۷۳	۰/۸۵۶	۰/۵۹۹
تأثیر نامطلوب روابط سیاسی انتخاب مدیران بر عملکرد مالی و کارایی سازمان	۰/۶۸۱	۰/۸۰۶	۰/۵۱۰
ناکارآمدی در سازمان به دلیل نقص تخصصی متصدیان پست‌ها	۰/۶۹۶	۰/۸۳۳	۰/۶۲۶
آسیب‌پذیری سیستم اقتصادی به دلیل سایه گرفتن رشوه سیاسی	۰/۶۸۶	۰/۸۲۶	۰/۶۱۲
افول اعتماد و تضعیف ساختار به دلیل تصمیم‌گیری منافع‌طلبانه مدیران	۰/۷۹۱	۰/۸۶۶	۰/۶۱۹
تصمیمات منافع‌طلبانه تحریف رقابت و فساد اقتصادی را به همراه دارد	۰/۸۰۴	۰/۸۶۳	۰/۵۵۸
متغیرهای مکنون	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی CR	پایایی اشتراکی AVE
دست خوشی سیاسی تخریب توازن اقتصاد به همراه دارد	۰/۶۵۱	۰/۸۵۶	۰/۵۹۹
عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان	۰/۶۷۵	۰/۸۶۰	۰/۷۵۴
لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد، آسیب به بنیان اقتصاد است	۰/۶۱۳	۰/۸۳۳	۰/۶۲۶

بر اساس جدول ۷، ضرایب آلفای کرونباخ همهٔ متغیرهای پژوهش بالاتر از ۰/۷ است؛ در نتیجه پایایی متغیرها در این آزمون تأیید می‌شود. همچنین پایایی ترکیبی ضرایب تمام متغیرها نیز بالاتر از ۰/۷ است؛ بنابراین پایایی ترکیبی مدل مورد تأیید است. پایایی اشتراکی تمام شاخص‌های اشتراکی بالاتر از ۰/۵ است؛ بنابراین پایایی اشتراکی مدل تأیید می‌شود. همچنین بر اساس گزارش جدول ۷، مطابق نظر هیر و دیگران (۲۰۱۲)، شاخص $CR > 0/7$ و $AVE > 0/5$ همچنین $CR > AVE$ است؛ بنابراین روایی همگرایی مدل مورد تأیید قرار می‌گیرد (گانتز^۲ و همکاران، ۲۰۲۳: ۱۳۵).

بر اساس نتایج ارائه‌شده در جدول ۸ (ماتریس فورنل و لارکر) مشاهده می‌گردد که به‌طور کلی جذر میانگین واریانس استخراج‌شده برای سازه‌های پژوهش بزرگ‌تر از همبستگی بین آن‌ها بود. این نتیجه نشان می‌دهد که روایی واگرایی سازه‌های موجود در مدل پیشنهادی پژوهش مورد تأیید هستند.

1. p-Values
2. Guenther

جدول ۸. همبستگی با مربع ریشه‌های AVE (ماتریس فورنل- لارکر) - روایی واگرایی مدل (محاسبات پژوهش)

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
آسیب سیستم اقتصادی به دلیل رشوه سیاسی	۰/۷۸۲						
افول اعتماد و تضعیف ساختار: تصمیم‌گیری منافع‌طلبانه	۰/۳۷	۰/۷۸۷					
تأثیر نامطلوب روابط سیاسی بر عملکرد مالی	۰/۳۳۹	۰/۳۱۱	۰/۷۱۴				
تصمیمات منافع‌طلبانه تحریف رقابت و فساد اقتصادی دارد	۰/۱۷۱	۰/۵۵۵	۰/۱۷۴	۰/۷۴۷			
تفکر محدود به منافع شخصی و هزینه برای عتاب‌های حزبی	۰/۲۴۴	۰/۱۲۹	۰/۲۴۷	۰/۰۷	۰/۷۵۹		
دست‌خوشی سیاسی تعدی بر توازن ثروت و منابع دارد	۰/۴۴۲	۰/۲۰۵	۰/۳۸۷	۰/۲۳۷	۰/۴۸۷	۰/۷۷۴	
ناکارآمدی در سازمان به دلیل نقص تخصصی متصدیان پست‌ها	۰/۵۱۸	۰/۴۳۶	۰/۵۱۶	۰/۲۶۹	۰/۳۵	۰/۳۴۹	۰/۷۹۱

برای اینکه یک ابزار از روایی سازه برخوردار باشد، باید هم‌زمان روایی همگرا و واگرا را در برگیرد (گرس، ۲۰۲۳، ۳۰۲)؛ بنابراین با توجه به اینکه روایی همگرا و واگرا مطابق جدول ۷ و ۸ مورد تأیید قرار گرفت بنابراین روایی سازه نیز مورد تأیید است.

۶. بحث و نتیجه‌گیری

کشور در شرایط تحریم‌های ناعادلانه، تغییرات زیست‌محیطی و فشارهای بین‌المللی قرار دارد و پاسخ به این چالش‌ها نیازمند انتخاب مدیران متعهد و متخصص جهت مدیریت صحیح اقتصاد کشور و اجرایی کردن سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب مورد تأیید مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) است؛ بنابراین در جریان انتصاب مدیران و مسئولان، اگر فرآیند انتخاب به‌درستی اجرا نشود و افراد براساس شایستگی و توانمندی به مسئولیت‌های اقتصادی منصوب نگردند، یکی از علت‌های مشکلات اقتصادی می‌تواند باشد. تداوم ناکارآمدی در انتخاب و انتصاب مدیران ممکن است منجر به تصمیمات غیر بهینه، مدیریت ناکارآمد منابع و کاهش بهره‌وری اقتصادی گردد؛ بنابراین، تحلیل مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در این زمینه، به درک علل و پیامدهای این پدیده و ارائه راهکارهای بهبود برای انتخاب و انتصاب مدیران می‌تواند کمک کند.

با بررسی انجام‌شده تاکنون، پژوهشی در زمینه «مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران» انجام نشده است اکثر مطالعات پیشین در ارتباط با مسائل مدیریتی و اقتصادی به شکل جداگانه بوده‌اند. این پژوهش سعی در پر کردن این خلأ دانشی دارد و با تأکید بر ارتقاء شفافیت، تعهد و شایستگی در انتخاب مدیران، تلاش در توسعه رویکردی نوین در راستای راه‌اندازی چرخه‌های اقتصاد کارآمد دارد که نقش مدیران در آن به‌عنوان ارکان اصلی مورد توجه قرار گیرد. با عنایت به اینکه این پژوهش از نوع آمیخته است، در فاز کیفی جهت تعیین تعداد دسته‌بندی گویه‌ها و مؤلفه‌های اصلی از نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس و تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد که می‌تواند به‌عنوان نوآوری در این پژوهش باشد؛ که ۲۷ شاخص یا گویه در کدگذاری اولیه استخراج و آن‌ها با کمک تحلیل عاملی اکتشافی در ۷ مؤلفه یا بعد فرعی گروه‌بندی گردیدند در ادامه نیز این ۷ عامل به ۳ مؤلفه یا عامل اصلی شامل: «دست‌خوشی‌های سیاسی؛ تخریب توازن اقتصادی را به همراه دارد»، «عدم تخصص در افراد مسئول: تراژدی نهفته‌ای در کارایی سازمان» و «لابی‌گری سیاسی: نابودگر اعتماد و آسیب‌زننده به بنیان اقتصاد» گروه‌بندی گردیدند؛ که یافته‌های پژوهش در بخش کمی تحقیق بیانگر این است که ضرایب معناداری مؤلفه‌های روابط مدل کمتر ۰/۵ است؛ بنابراین با ۹۵ درصد احتمال می‌توان مدل پژوهش را تأیید کرد.

این پژوهش تلاش می‌کند تا بهبودی در درک تباهی اقتصادی ایجاد کند و نقاط ضعف موجود در انتصاب مدیران را برجسته سازد. مؤلفه‌های مورد بررسی، از جمله دست‌خوشی‌های سیاسی و لابی‌گری سیاسی، به‌وضوح نشان‌دهنده عدم توازن و ناکارآمدی در سیستم انتصاب مدیران است. علاوه بر این، تأکید بر عدم تخصص افراد مسئول در این پژوهش به مشکلات احتمالی در عملکرد سازمانی اشاره می‌کند. در این سیاق، پژوهش حاضر با شناسایی مؤلفه‌ها، ابعاد و

شاخص‌های «تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران» نقدهای سازنده و راهکارهای مؤثر برای بهبود عملکرد اقتصادی ارائه نمود. دستاوردهای این پژوهش شامل شناسایی ابعاد و شاخص‌های تباهی اقتصادی، ارائه راهکارهایی برای افزایش تخصص در انتخاب مدیران و ارائه سنجه‌های جدید برای ارزیابی کیفیت انتصاب مدیران است. این پژوهش از اهمیت بالقوه‌ای در توسعه مفاهیم مرتبط با تباهی اقتصادی برخوردار است و می‌تواند به سازمان‌ها و سیاست‌گذاران در بهبود سیستم انتصاب مدیران کمک کند.

پیشنهادها

- مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران، به‌عنوان یک رویکرد جدید در بازمهندسی فرایندها انتخاب مدیران می‌تواند بهبود و تجدید نظر در بهبود اقتصاد به ارمغان آورد. این تحول نیازمند حمایت‌های قاطع از سوی نهادهای سیاسی، سازمانی و حقوقی است. برنامه‌ریزی و تصویب قوانین و بخشنامه‌ها در نحوه انتخاب مدیران مخصوصاً مدیرانی که تصمیمات آن‌ها ممکن است موجب بهبود یا تباهی اقتصاد شود دارای اهمیت بوده و پیشنهاد می‌گردد.

- در این راستا، اصول و مفاهیم معین‌شده در «مفهوم‌سازی تباهی اقتصاد در چرخه ناکارآمدی انتصاب مدیران» نیازمند درک ویژه از طرف مراجع قانونی و سیاسی است. ابتدا، معیارها و مفاهیم این رویکرد باید به‌صورت قانونی تصویب شوند تا اساس‌های قانونی و حقوقی برای اجرای این تغییرات آماده شوند.

- پیشنهاد می‌شود که در انتخاب و انتصاب مدیران، به‌ویژه کسانی که در تصمیمات اقتصادی تأثیرگذارند، توجه به دو عامل اساسی شود. این دو عامل عبارت‌اند از: ۱- دین‌داری، تعهد فرد به اصول اساسی نظام جمهوری اسلامی ایران، اعتقاد به اصل ولایت مطلقه فقیه ۲- تخصص فنی و علمی او و رعایت اصل شایسته‌سالاری. این دو شرط به‌عنوان دو عنصر ضروری و تکمیلی یکدیگر برای انتخاب مدیران، به‌ویژه آن‌هایی که در تصمیمات اقتصادی تأثیرگذارند باید مورد توجه قرار گیرند. در صورتی که یک مدیر هر یک از این شرایط را نداشته باشد، تصمیمات او احتمالاً تباهی اقتصاد را به همراه خواهد داشت. این رویکرد، با رعایت هر دو شرط، امکان جلوگیری از تباهی اقتصادی را در مدیریت‌های اقتصادی افزایش می‌دهد.

- انتخاب صحیح و دقیق مدیران یک موضوع بسیار گسترده و دارای اهمیت است. این موضوع فراتر از یک سؤال مطرح شده است و از جنبه‌های مختلف نیاز به بررسی دقیق و ویژه دارد. به همین دلیل، به دیگر محققین توصیه می‌شود که این زمینه را به چالش کشیده و با بهره‌گیری از این تحقیق و پژوهش‌های مشابه، موضوع را به نحوی بررسی دقیق‌تر و جامع‌تر کنند. تا با توجه به شرایط فعلی و تغییرات جامعه، به ارائه نتایج و پیشنهادهای کاربردی برای انتخاب مدیران مناسب کمک شود. این فرآیند نیازمند یک رویکرد دقیق و نقادانه است تا از پتانسیل‌ها و مهارت‌های مدیران به نحو بهینه استفاده شود.

منابع

- احمدی، وکیل؛ کریمی، جلیل (۱۴۰۱). پژوهشی کیفی در موانع توسعه‌نیافتگی اقتصادی استان کرمانشاه. *مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، ۵ (۲)، ۷۵۸-۷۳۹. doi: 10.22126/ipes.2022.5562.1295
- اسلامی، سعید؛ سلیمانی پورلک، فاطمه (۱۴۰۱). فرصت‌ها و چالش‌های دیپلماسی اقتصادی ایران در بستر توافق مشارکت جامع راهبردی با چین. *مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، ۵ (۲)، ۶۳۷-۶۵۷. doi: 10.22126/ipes.2022.7874.1474
- حسینی، بی‌بی حکیمه؛ وحدانی، مرضیه؛ کریمی، علی‌اکبر (۱۳۹۹). نقش «پیشرفت اقتصادی» در «جهانی‌سازی فرهنگ اسلامی» از منظر قرآن کریم. *مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، ۳ (۱)، ۵۱-۲۹. doi: 10.22126/ipes.2020.4614.1185
- سعادت‌مهر، مسعود (۱۳۹۷). شناسایی موانع غیر اقتصادی برای جذب سرمایه‌گذار (مطالعه موردی: استان لرستان). *جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه*، ۱۹ (۳-۴)، ۶۵-۹۵. http://ejip.ir/article-1100_fa.html
- کشیشیان سیرکی، گارینه (۱۴۰۰). الگوسازی نظام پیشرفته اسلامی براساس شاخصه‌های جوان‌گرایی در بیانیه گام دوم انقلاب.

جامعه‌شناسی سیاسی انقلاب اسلامی، ۲ (۳)، ۵۲-۲۵. doi: 20.1001.1.27835200.1400.2.3.2.7

مظفری شمسی، هاجر؛ قبادی، سارا (۱۳۹۸). ارزیابی تأثیر عوامل سیاسی و اقتصادی بر فساد مالی، رشد اقتصادی و اندازه دولت در کشورهای منتخب تولیدکننده نفت: رویکرد داده‌های تابلویی سیستمی مبتنی بر گشتاورهای تعمیم‌یافته. پژوهش‌های اقتصادی ایران، ۲۴ (۷۹)، ۲۰۷-۱۷۷. doi: 10.22054/ijer.2019.10891

منتظری شور کچالی، جلال (۱۴۰۱). بررسی اثر روش‌های تأمین مالی دولت بر رشد اقتصادی در ایران: رهیافت مارکوف - سوئیچینگ. سیاست‌گذاری اقتصادی، ۱۴ (۲۷)، ۱۱۳-۱۵۳. <https://doi.org/10.22034/epj.2022.16314>. 2193.۱۵۳-۱۱۳

یاوری‌فر، آرش؛ امامی، کریم؛ محمدی، تیمور (۱۴۰۲). اثرات شوک ناشی از نااطمینانی سیاست اقتصادی بر اقتصاد ایران با رویکرد DSGE. سیاست‌گذاری اقتصاد، ۱۵ (۳۰)، ۶۶-۳۸. doi: 10.22034/epj.2023.20166.2440

References

- Ahmadi, V., & Karimi, (2020). A qualitative research on the obstacles of economic underdevelopment in Kermanshah province. *International Political Economy Studies*, 5 (2), 729-758. doi:10.22126/ipes.2022.5562.1295 (In Persian).
- Atria, J., Castillo, J., Maldonado, L., & Ramirez, S. (2020). Economic elites' attitudes toward meritocracy in Chile: A moral economy perspective. *American Behavioral Scientist*, 64 (9), 1219-1241. Doi: 10.1177/0002764220941214
- Baker, B. (2023). Poor Management Policies and Practices by US Politicians Destroyed a Superpower. *Journal of Management Policy & Practice*, 24 (1). doi: 10.33423/jmpp.v24i1.6030
- Bartlett, J. (2019). Introduction to sample size calculation using G* Power. *Eur. J. Social Psychol.* 76-88. doi: 10.17605/osf.io/Jpcfjv
- Britton-Purdy, J., Grewal, D. S., Kapczynski, A., & Rahman, K. S. (2019). Building a law-and-political-economy framework: Beyond the twentieth-century synthesis. *Yale LJ*, 129, 1784. <http://hdl.handle.net/20.500.13051/18006>
- Byrne, D. (2022). A worked example of Braun and Clarke's approach to reflexive thematic analysis. *Quality & quantity*, 56 (3), 1391-1412. doi: 10.1007/s11135-021-01182-y
- Christophers, B. (2023). The rentierization of the United Kingdom economy. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 55 (6), 1438-1470. doi: 10.1177/0308518X19873007
- Chu, A. C., Kou, Z., & Wang, X. (2022). An economic analysis of political meritocracy. *Economic Modelling*, 106, 105677. doi: 10.1016/j.econmod.2021.105677
- Corvellec, H., Stowell, A. F., & Johansson, N. (2022). Critiques of the circular economy. *Journal of industrial ecology*, 26(2), 421-432. doi: 10.1111/jiec.13187
- Eslami, Saeed, & Soleimani Porlak, Fatemeh. (2022). Opportunities and challenges of Iran's economic diplomacy in the framework of the comprehensive strategic partnership agreement with China. *International Political Economy Studies*, 5(2), 627-657. doi: 10.22126/ipes.2022.7874.1474 (In Persian).
- Fawcett, M. G. (2023). Political economy for beginners. In *Women's Economic Writing in the Nineteenth Century* (pp. 55-71). Routledge.
- Guenther, P., Guenther, M., Ringle, C. M., Zaefarian, G., & Cartwright, S. (2023). Improving PLS-SEM use for business marketing research. *Industrial Marketing Management*, 111, 127-142. doi: 10.1016/j.indmarman.2023.03.010
- Hair, J. F., Sarstedt, M., Pieper, T. M., & Ringle, C. M. (2012). The use of partial least squares structural equation modeling in strategic management research: A review of past practices and recommendations for future applications. *Long Range Planning*, 5(5/6), 320-340. doi: 10.1016/j.lrp.2012.09.008
- Hosseini, B. H., Vahadani, M., & Karimi, A. A. (2019). The role of "economic progress" in the "globalization of Islamic culture" from the perspective of the Holy Quran. *International political economy studies*. 3(1), 29-51. doi: 10.22126/ipes.2020.4614.1185. (In Persian).
- Johnson, b. (1997). Examining the validity structure of qualitative research, *Educational*. 118(2). 280-293
- Kast, E. J. (2021). Capitalism and the Logic of Deservingness: Understanding Meritocracy through

- Political Economy (*Doctoral dissertation, Aberystwyth University*).
- Keshishian-Sirki, G. (2021). Modeling the advanced Islamic system based on the characteristics of youthfulness in the statement of the second step of the revolution. *Journal of Political Sociology of the Islamic Revolution*, (3) 2: 52-25. doi: 20.1001.1.27835200.1400.2.3.2.7 (In Persian).
- Leigh, A. (2022). A more dynamic economy. *Australian Economic Review*, 55 (4), 431-440. doi: 10.1111/1467-8462.12488
- Li, H., & Zhang, Y. (2007). The role of managers' political networking and functional experience in new venture performance: Evidence from China's transition economy. *Strategic Management Journal*, 28 (8), 791-804. doi: 10.1002/smj.605
- Maggi, G., & Ossa, R. (2023). The political economy of international regulatory cooperation. *American Economic Review*, 113(8), 2168-2200. doi: 10.1257/aer.20200780
- Maxwell, J. (1992). Understanding and validity in qualitative research, *Harvard Education Review*, 62 (3), 269-280. doi: 10.17763/haer.62.3.8323320856256
- McGrath, R. E. (2023). A summary of construct validity evidence for two measures of character strengths. *Journal of Personality Assessment*, 105(3), 302-313. doi: 10.1080/00223891.2022.2120402
- Mill, J. S. (2020). Principles of political economy. In *Forerunners of Realizable Values Accounting in Financial Reporting* (14-22).
- Montazeri Shorkchali, J. (2022). Investigating the effect of government financing methods on economic growth in Iran: Markov-switching approach. *Economic Policy*, 14 (27), 113-153. doi: 10.22034/epj.2022.16314.21 (In Persian).
- Mozaffari-Shamsi, H., & Ghobadi, S. (2018). Evaluating the impact of political and economic factors on corruption, economic growth and government size in selected oil producing countries: a systematic panel data approach based on generalized moments. *Economic researches of Iran*. 24 (79), 177-207. doi: 10.22054/ijer.2019.10891 (In Persian).
- Nost, E. (2019). Climate services for whom? The political economics of contextualizing climate data in Louisiana's coastal Master Plan. *Climatic Change*, 157 (1), 27-42. doi: 10.1007/s10584-019-02383-z
- Obeng-Odoom, F. (2023). Rethinking development economics: Problems and prospects of Georgist political economy. *Review of Political Economy*, 35 (1), 316-333. doi: 10.1080/09538259.2021.1928334
- Proudfoot, K. (2023). Inductive/Deductive hybrid thematic analysis in mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research*, 17 (3), 308-326. doi: 10.1177/15586898221126816
- Rosser, A. (2023). Higher education in Indonesia: The political economy of institution-level governance. *Journal of Contemporary Asia*, 53(1), 53-78. doi: 10.1080/00472336.2021.2010120
- Saadat Mehr, M. (2018). Identifying non-economic barriers to attract investors (case study: Lorestan province). *Economic sociology and development*. 8 (2), 257-278. <http://ejip.ir/article-1100fa.html> (In Persian).
- Shrestha, N. (2021). Factor analysis as a tool for survey analysis. *American Journal of Applied Mathematics and Statistics*, 9 (1), 4-11. doi: 10.12691/ajamms-9-1-2
- Steenkamp, J. B. E., & Maydeu-Olivares, A. (2023). Unrestricted factor analysis: a powerful alternative to confirmatory factor analysis. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 51 (1), 86-113. doi: 10.1007/s11747-022-00888-1
- Todorova, T. (2024). Corporate culture and corporate strategy: some economic aspects of the modern organisation. *International Journal of Business Performance Management*, 25 (1), 147-158. doi: 10.1504/IJBPM.136
- Yavaori Far, A., Emami, K., Mohammadi, T. (2023). The effects of the shock caused by economic policy uncertainty on Iran's economy with the DSGE approach. *Economic Policy Quarterly of Yazd University*. 15(30): 80-110. doi: 10.22034/epj.2023.20166.2440 (In Persian).

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی